

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

“Təsdiq edirəm”

Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları
üzrə prorektor vəzifəsini icra edən

 dos.Z.I.Məmmədov

07 may 2025

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050616 İnformasiya texnologiyaları

Fakultet: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə

Kodu: İPF-B21

Tədris ili: I I (2025-2026)

Tədris yükü (saat) : Auditoriya saati: 10 saat (5 saat müəhazirə, 5saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

AKTS üzrə kredit: 3

Auditoriya N:

II Müəllim haqqında məlumat

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: b/m Y.Gənciyev

E-mail ünvanı : ismailov.sedi@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III Əsas ədəbiyyat:

- H.N.Ocaqov Mülki müdafiə”
- “Mülki müdafiə Dərslik”

Əlavə ədəbiyyat

3.F.Manafov “Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi”

IV Perekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisi vacib deyil.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanların təhlükəsizliyinin sağlamlığın təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin fəvqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal qəzaları nəticəsində yaranmış zədələnmə ocaqlarında xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və keçirilməsinin əsasları, əhəlinin mühavizəsinin, habelə xalq təsərrüfatının obyektlərinin işinin sabitliyinin yüksəldilməsi üsullarının tələbələrə öyrədilməsidir

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cu il tarixi qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli

qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Tələbələrə biliyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminara görə, 30 bal kollokvium nəticələrinə görə.

İmtahan biletində bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

10 bal- Tələbə keçirilmiş materialları dərinlən başa düşür,cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

9 bal- tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunu məntiqi tam açar bilir.

8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir

7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür lakin, nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.

6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

5 bal- tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.

4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.

3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var lakin fikrini əsaslandırma bilmir.

1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.Smestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə :

A) 91-100 bal – Əla

B) 81-90 bal- çox yaxşı

C) 71-80 bal-yaxşı

Ç)61- 70 bal-kafi

E)51-60 bal qənaətbəxş,

F)51 baldan aşağı qeyri-kafi

IX.Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim mövzu plan: Mühazirə -5 saat, Seminar – 5 saat. Cəmi-10

N	Mövzular, görülmə tədbirlər	Mühazirə	Seminar	Tarix
	I Kollokvium mövzuları	Saat	Saat	
1	Mülki müdafiənin yaranma tarixi ,vəzifələri,təşkili və ona rəhbərlik. Fövqəladə hallar və onların təsnifatı. Kütləvi qırğın silahları. Plan: 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi.Mülki müdafiənin vəzifələri. 2.Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik. 3.Fövqəladə halların miqyasına görə növləri. Sülh	2	2	

	mənşəli fəvqəladə hallar. 4.Təbii xarakterli fəvqəladə hallar. Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar. 5.Hərbi mənşəli fəvqəladə hallar. 6.Kütləvi qırğın silahlarının növləri. 7.Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı. 8. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri. Zəhərleyici maddələrin toksikoloji cədvəli. 9.Bioloji silahın zədələyici təsiri. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması.. 10.Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması. Əhəlinin sanitar təmizlənməsi.			
2	Əhəlinin mühafizəsinin əsas prinsipləri və üsulları. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydaları.Fərdi mühafizə vasitələri və əhəlinin köçürülməsi. Plan: 1.Mühafizənin əsas prinsipləri. Fəvqəladə hadisənin nəticələrini aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər. 2.Qəza-xilasətmə və digər təxirəsalınmaz işlər. 3.Xilasətmə zamanı görülməli işlər və bu işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları. 4.Kollektiv mühafizə qurğularının təyinatı. 5.Sığınacaqların konstruksiyası. 6.Radiasiya əleyhinə daldanacaqların konstruksiyası. Sadə daldanacaqların konstruksiyası. 7.Fərdi mühafizə vasitələrinin növləri. 8.Tənəffüs üzvlərinin mühafizə vasitələri. Dəri səthinin mühafizə vasitələri. 9.Köçürmə tədbirləri və onun mahiyyəti. 10.Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili. Köçürmənin üsulları.	2	2	
3	Mülki müdafiə qüvvələrinin təyinatı və mülki müdafiə dəstələrinin fəaliyyəti. Fəvqəladə hallar zamanı ilk tibbi yardım. Plan: 1.Mülki müdafiə qüvvələrinin təyinatı. Mülki müdafiə dəstələrinin növləri. 2.Hərbiləşdirilməmiş dəstələrin yaradılması. 3.Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrinin fəaliyyəti. 4.İlk tibbi yardımın növləri. Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım.	1	1	

5. Yara və yanıq zamanı ilk tibbi yardım.			
6. Sınıq, çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım.			
7. Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım.			
8. Boğulma zamanı ilk tibbi yardım.			
9. Fərdi tibbi mühafizə vasitələrinin növləri.			
10. İlk tibbi dəsti (aptekçə)			
Cəmi	10		

XI. Fənn üzrə tələblər və tapşırıqlar: Ehtimal olunan fəlakət barədə əhalinin xəbərdarlıq edilməsinin təşkilini, əhalinin fəvqəladə hallarda mübarizəyə və mühafizəyə hazırlanmasını, FH nəticələrinin aradan qaldırılması işlərinin təşkilini, qəza-xilasetmə tədbirlərinin həyata keçirməyini

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri.

- Mülki müdafiənin inkişaf tarixini öyrənmək.
- Mülki müdafiənin vəzifələrini öyrənmək.
- Fəvqəladə halların miqyasına görə növlərini öyrənmək.
- Fəvqəladə halların mənşəyinə görə növlərini öyrənmək.
- Kütləvi qırğın silahların zədələyici təsirini öyrənmək.
- Kollektiv mühafizə qurğuların konstruksiyalarını öyrənmək.
- Fərdi mühafizə vasitələrin növlərini öyrənmək.
- Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatını öyrənmək.
- Fəvqəladə hallar zamanı ilk tibbi yardımını öyrənmək.

XIII. Kollovium sualları.

1. Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik.
2. Fəvqəladə halların miqyasına görə növləri. Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.
3. Təbii xarakterli fəvqəladə hallar. Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar.
4. Radiasiya əleyhinə daldanacaqların konstruksiyası. Sadə daldanacaqların konstruksiyası.
5. Bioloji silahın zədələyici təsiri. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması.
6. Kollektiv mühafizə qurğularının təyinatı.
7. Sığınacaqların konstruksiyası.
8. Radiasiya əleyhinə daldanacaqların konstruksiyası. Sadə daldanacaqların konstruksiyası.
9. Fərdi mühafizə vasitələrinin növləri.
10. Köçürmə tədbirləri və onun mahiyyəti.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi

XV. İmtahan sualları

I-Blok

1. Mülki müdafiənin yaranma tarixi. Mülki müdafiənin vəzifələri.
2. Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik.
3. Fəvqəladə halların miqyasına görə növləri. Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.
4. Təbii xarakterli fəvqəladə hallar. Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar.
5. Hərbi mənşəli fəvqəladə hallar.

II-Blok

- 6.Kütləvi qırğın silahlarının növləri.
- 7.Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
8. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri. Zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.
- 9.Bioloji silahın zədələyici təsiri. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması.
- 10.Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması. Əhalinin sanitar təmizlənməsi.
- 11.Mühafizənin əsas prinsipləri. Fövqəladə hadisənin nəticələrini aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər.
- 12.Qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlər.

III-Blok

- 13.Xilasetmə zamanı görülməli işlər və bu işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları.
- 14.Kollektiv mühafizə qurğularının təyinatı.
- 15.Sığınacaqların konstruksiyası.
- 16.Radiasiya əleyhinə daldanacaqların konstruksiyası. Sadə daldanacaqların konstruksiyası.
- 17.Fərdi mühafizə vasitələrinin növləri.
- 18.Tənəffüs üzvlərinin mühafizə vasitələri. Dəri səthinin mühafizə vasitələri.

IV-Blok

- 19.Köçürmə tədbirləri və onun mahiyyəti.
- 20.Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili. Köçürmənin üsulları.
- 21.Mülki müdafiə qüvvələrinin təyinatı. Mülki müdafiə dəstələrinin növləri.
- 22.Hərbişədirilməmiş dəstələrin yaradılması.
- 23.Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrinin fəaliyyəti.

V-Blok

- 24.İlk tibbi yardımın növləri. Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım.
- 25.Yara və yanıq zamanı ilk tibbi yardım.
- 26.Sınıq, çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım.
- 27.Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım.
- 28.Boğulma zamanı ilk tibbi yardım.
- 29.Fərdi tibbi mühafizə vasitələrinin növləri.
30. İlk tibbi dəsti (aptekaçə)

Sillabus- Texnologiya və texniki elmlər" kafedrasında təsdiq olunmuşdur. Müzakirə edilərək ("07 may " 2025-ci il "09" sayılı iclas protokolu) təsdiq edilmişdir

Fənn müəllimi:

b/m Y.Gənciyev

Kafedra müdiri :

dos. R.F.Əliyev